

Tunnistetiedot poistettu

Käännös C-136/20 – 1

Asia C-136/20

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

12.3.2020

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Zalaegerszegi Járásbíróság (Unkari)

Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksen tekemispäivä:

12.3.2020

Asian käsittelyyn osallistunut osapuoli:

LU

[–]

VÄLIPÄÄTÖS:

Zalaegerszegi Járásbíróság lykkää taloudellisen seuraamuksen tai muun taloudellisen velvoitteen täytäntöönpanemiseksi LU:ta vastaan vireille pannun asian käsittelyä ja esittää Euroopan unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

1/A. Onko vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin annetun neuvoston puitepäätöksen 2005/214/YOS 5 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että kun päätöksen antanut valtio on ilmoittanut kyseisessä säännöksessä mainitusta menettelystä, päätöksen täytäntöönpanevan jäsenvaltion viranomaisella ei ole minkäänlaista mahdollisuutta harkintansa mukaan arvioida täytäntöönpanosta kieltäytymistä, vaan sen on pantava päätös täytäntöön?

1/B. Mikäli edelliseen kysymykseen voidaan vastata kieltävästi, voiko täytäntöönpanevan valtion viranomaisen katsoa, että päätöksen antaneen jäsenvaltion päätöksessä ilmoitettua menettelyä ei voida pitää luettelossa mainittuna menettelynä?

[– –] [kansallisia prosessioikeudellisia seikkoja]

JOHDANTO

Zalaegerszegi Járásbíróság (Zalaegerszezin piirioikeus, Unkari, jäljempänä ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin) käsiteltävänä on taloudellisen seuraamuksen tai muun taloudellisen velvoitteen täytäntöönpanoa koskeva asia Unkarin kansalaista LU:ta vastaan, joka on tullut vireille Bezirkshauptmannschaft Weizin (ensimmäisen asteen aluehallintoviranomainen, Weiz, Itävalta) 27.1.2020 tuomioistuimelle tekemän hakemuksen [– –] perusteella Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisestä yhteistyöstä rikosasioissa vuonna 2012 annetun lain nro CLXXX (az Európai Unió Tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény) IX/C. luvun mukaisesti.

1.

1.1. Asiaa koskevat tosiseikat:

Bezirkshauptmannschaft Weiz on 6.6.2018 antamallaan ja 1.1.2019 lainvoimaiseksi tulleella rangaistusmääräyksellä [– –] määrännyt Unkarin kansalaiselle LU:lle 80 euron sakkorangaistuksen, koska LU on rekisteritunnukselle [– –] rekisteröidyn moottoriajoneuvon haltijana jättänyt noudattamatta viranomaisen kehotusta ilmoittaa kahden viikon kuluessa ajoneuvon kuljettajan tunnistamiseksi esitetystä vaatimuksesta, kuka kuljetti ja pysäköi asianomaisen moottoriajoneuvon 28.12.2017 kello 14.21 Gleisdorfin kaupungin hallintoalueella. [alkup. s. 2]

Kyseinen jäsenvaltion viranomainen on toimittanut lainvoimaisen päätöksen ja vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin annetun neuvoston puitepäätöksen 2005/214/YOS (jäljempänä Puitepäätös) liitteen mukaisen lomakkeen Zalaegerszegi Járásbíróságille, joka on toimivaltainen käsittelemään asian, taloudellisen seuraamuksen täytäntöönpanoa varten.

1.2. Sovellettava unionin oikeus:

Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin 24.2.2005 tehty neuvoston puitepäätös 2005/214/YOS

Euroopan unionin neuvosto, joka ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 31 artiklan a kohdan ja 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan, ottaa huomioon Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan, Ranskan tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan aloitteen, ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon, sekä katsoo seuraavaa:

Johdanto-osa

2) Vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta olisi sovellettava myös oikeus- tai hallintoviranomaisten määräämiin taloudellisiin seuraamuksiin niiden täytäntöönpanon helpottamiseksi muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa seuraamukset on määrätty.

(4) Tähän puitepäätökseen olisi kuuluttava tieliikenne rikkomusten johdosta määrättyt sakkorangaistukset.

(5) Tässä puitepäätöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa tunnustettuja ja Euroopan unionin perusoikeuskirjasta [...] kuvastuvia periaatteita.

1 artikla

Määritelmät

Tässä puitepäätöksessä tarkoitetaan:

a) ”päätöksellä” lopullista päätöstä, jossa luonnollinen tai oikeushenkilö velvoitetaan taloudellisen seuraamuksen suorittamiseen ja jonka on antanut:

i) päätöksen antaneen valtion tuomioistuin teon johdosta, joka mainitun valtion lainsäädännön nojalla on rikos;

ii) päätöksen antaneen valtion muu viranomainen kuin tuomioistuin teon johdosta, joka mainitun valtion lainsäädännön nojalla on rikos, edellyttäen, että kyseisellä henkilöllä on ollut tilaisuus saattaa asia sellaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi, jolla on toimivalta erityisesti rikosasioissa;

iii) päätöksen antaneen valtion muu viranomainen kuin tuomioistuin mainitun valtion kansallisen lainsäädännön nojalla lainrikkomuksina rangaistavien tekojen johdosta edellyttäen, että kyseisellä henkilöllä on ollut tilaisuus saattaa asia sellaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi, jolla on toimivalta erityisesti rikosasioissa;

iv) tuomioistuin, jolla on toimivalta erityisesti rikosasioissa, jos sen antama päätös koskee iii alakohdassa tarkoitettua päätöstä; **[alkup. s. 3]**

b) ”taloudellisella seuraamuksella” velvollisuutta maksaa:

i) rahasumma, joka on päätöksessä määrätty maksettavaksi jonkin rangaistavan teon johdosta;

c) ”päätöksen antaneella valtiolla” jäsenvaltiota, jossa tässä puitepäätöksessä tarkoitettu päätös on annettu;

d) ”täytäntöönpanovaltiolla” jäsenvaltiota, johon päätös on siirretty täytäntöönpanoa varten;

5 artikla

Soveltamisala

(1) Seuraavat rangaistavat teot, mikäli ne ovat päätöksen antaneessa valtiossa rangaistavia ja sellaisina kuin ne on määritelty päätöksen antaneen valtion lainsäädännössä, edellyttävät päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa tämän puitepäätöksen mukaisesti ja ilman kaksoisrangaistavuuden tutkimista:

– tieliikenne rikkomukset, mukaan lukien ajo- ja lepoaikoja sekä vaarallisia aineita koskevien säännösten rikkominen.

7 artikla

Perusteet tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kieltäytymiselle

(1) Täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä tunnustamasta tai täytäntöönpanemasta päätöstä, jos 4 artiklassa edellytettyä todistusta ei ole toimitettu, se on puutteellinen tai selvästi ei vastaa päätöstä.

(3) Täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on 1 kohdassa ja 2 kohdan c ja g alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, ennen kuin se tekee päätöksen olla tunnustamatta päätöstä ja panematta sitä täytäntöön joko kokonaan tai osittain, kuultava päätöksen antaneen valtion toimivaltaista viranomaista asianmukaisin keinoin ja tarvittaessa pyydettyä sitä toimittamaan mahdolliset tarvittavat tiedot viipymättä.

1.3. Sovellettava kansallinen lainsäädäntö ja oikeuskäytäntö:

Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisestä yhteistyöstä rikosasioissa vuonna 2012 annettu laki nro CLXXX (Az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény)

109 §(1) Ellei tässä laissa toisin säädetä, rikosasiassa annetulla jäsenvaltion tuomiolla on samat vaikutukset kuin unkarilaisen tuomioistuimen tuomiolla, ja asiaa käsittelevä tuomioistuin, syyttäväviranomainen ja tutkintaviranomaiset ottavat jäsenvaltion tuomion huomioon sen antamisen jälkeen vireille tulevassa rikosasian oikeudenkäyntimenettelyssä.

112 § Oikeusapu täytäntöönpanomenettelyssä

c) oikeusapu taloudellisen seuraamuksen tai muun taloudellisen velvoitteen täytäntöönpanemiseksi.

113 § Rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpano otetaan toimitettavaksi, mikäli toisessa jäsenvaltiossa annettu tuomio voidaan ottaa huomioon. **[alkup. s. 4]**

140/A § (3) Liitteessä 12 mainittujen rangaistavien tekojen osalta tuomioistuin ei voi kieltäytyä toisen jäsenvaltion määräämän taloudellisen seuraamuksen täytäntöönpanosta sillä perusteella, että jäsenvaltion päätöstä, jolla taloudellinen seuraamus on määrätty, ei voida ottaa huomioon kaksoisrangaistavuuden kiellon rikkomisen vuoksi.

(4) Edellä 3 momentissa säädettyä on sovellettava myös siinä tapauksessa, että jäsenvaltion viranomaisen on ottanut toisen jäsenvaltion määräämän taloudellisen seuraamuksen täytäntöönpanon toimitettavakseen kyseisessä jäsenvaltiossa hallinnolliseksi rikkomukseksi katsotun teon johdosta.

[aiemmin voimassa ollut 148 §] (4) Tuomioistuin vahvistaa päätöksellään täytäntöönpanotavan summan, jota koskevan maksumääräyksen laatiminen ja perintä kuuluvat yleisten tuomioistuinten (törvenyszékit) yhteydessä toimivien talousyksikköjen tehtäviin.

1.4. Tarve unionin oikeuden tulkintaan käsiteltävässä asiassa:

Tuomioistuin vastaa jäsenvaltion viranomaisen määräämän taloudellisen seuraamuksen täytäntöönpanosta, mikäli taloudellinen seuraamus on määrätty (joko päätöksen antaneen valtion tai Unkarin lainsäädännön mukaan) rangaistavasta teosta, eli myös siinä tapauksessa, että jäsenvaltiossa rangaistavaksi säädetty menettely ei ole Unkarin lainsäädännön mukaan rikos eikä hallinnollinen rikkomus.

Euroopan parlamentti, Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan komissio ovat lukuisissa asiakirjoissa korostaneet liikenneturvallisuuden merkitystä sekä liikennesääntöjen rikkomisesta määrättävien seuraamusten vaikuttavuuden tehostamisen merkitystä. Näissä asiakirjoissa on kiinnitetty huomiota myös siihen, että eräiden tieliikenne rikkomusten osalta sakkoseuraamusten täytäntöönpano jää usein suorittamatta, kun lainrikkomus on tehty ajoneuvolla, joka on otettu käyttöön muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa lainvastaiseen tekoon on syyllistytty.

Unionin tuomioistuimen tuomiossa C-671/18 todetaan, että täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltainen viranomaisen ei voi kieltäytyä tunnustamasta ja panemasta täytäntöön päätöstä, jolla määrätään taloudellinen seuraamus tieliikenne rikkomuksista, jos tällainen seuraamus on määrätty henkilölle, jonka nimiin kyseinen ajoneuvo on rekisteröity, päätöksen antaneen jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä säädetyn vastuuolettaman perusteella, kunhan tällainen olettama on kumottavissa. Vastaavasti tuomioistuin korosti tuomiossa C-60/12, että puitepäätöksen 5 artiklan 1 kohdan sanamuodon mukaan sen soveltamisalaan kuuluvat rangaistavina tekoina tieliikenne rikkomukset.

Ankaralla vastuulla, jota myös Unkarin lainsäädännössä sovelletaan, pyritään siihen, ettei lainvastaisista menettelyistä jäisi määräämättä seuraamuksia pelkästään siitä syystä, että niihin tosiasiallisesti syyllistynyt jää tuntemattomaksi.

Tällainen vastuumuoto antaa ajoneuvon haltijalle mahdollisuuden valita: hän voi joko ilmoittaa tosiasiallisen kuljettajan tai vastata itse tieliikenne rikkomuksesta määrättävästä – tässä tapauksessa määrältään rajallisesta – seuraamuksesta.

Edellä todetun perusteella on kuitenkin selvää, että kyseessä on tieliikennelainsäädännön vastainen menettely ja että ankaran vastuun perusteella seuraamuksen kohteena oleva ajoneuvon haltija saa rangaistuksen – välillisesti – liikennesääntöjen rikkomisen johdosta. **[alkup. s. 5]**

Asiassa kyseessä olevan hakemuksen mukaan jäsenvaltion viranomaisen on määrännyt taloudellisen seuraamuksen sen vuoksi, ettei moottoriajoneuvon haltija ole viranomaisen kehotuksesta huolimatta ilmoittanut, kuka kuljetti ajoneuvoa sillä hetkellä, kun rikkomus tehtiin. Tässä tapauksessa seuraamuksen tosiasiallinen peruste on itse asiassa viranomaisen kehotuksen noudattamatta jättäminen. Voidaan kysyä, onko mainitussa menettelyssä kyse tieliikenne rikkomuksesta, mukaan lukien ajo- ja lepoaikoja sekä vaarallisia aineita koskevien säännösten rikkominen, vai muusta menettelystä, jonka osalta voidaan mahdollisesti tulla siihen johtopäätökseen, että kyseessä ei ole puitepäätöksessä tarkoitettu menettely.

Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen näkemys on, että tässä tapauksessa menettely, josta jäsenvaltion päätöksellä on määrätty rangaistus, ei ole tieliikenne rikkomus, mukaan lukien ajo- ja lepoaikoja sekä vaarallisia aineita koskevien säännösten rikkominen, vaan kyse on viranomaisen esittämän kehotuksen noudattamatta jättämisestä. Näin ollen se ei lukeudu niihin menettelyihin, joiden osalta kaksoisrangaistavuuden selvittäminen on poissuljettua, ja tästä syystä ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin katsoo, että jäsenvaltion päätöksellä sanktoidun menettelyn tällaista ilmoittamista voidaan pitää unionin oikeuden liian laajana ja puitepäätöksen alkuperäisestä tarkoituksesta poikkeavana tulkintana.

SEUT 267 artiklan mukaan Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta antaa ennakkoratkaisu perussopimusten tulkinnasta. Jos tällainen kysymys tulee esille jäsenvaltion tuomioistuimessa, asiaa käsittelevä kansallinen tuomioistuin voi, jos se katsoo, että kysymys on ratkaistava, jotta se voi antaa päätöksen, pyytää Euroopan unionin tuomioistuinta ratkaisemaan sen.

[– –]

[– –] [kansallisia prosessioikeudellisia seikkoja]

Zalaegerszeg, 12.3.2020

[– –] [allekirjoitus, lainvoimainen määräys, päiväys, allekirjoitus]